

לקוטי שיחות
PROJECT
LIKKUTEI
SICHOS

קובצי הערות התמימים ואנ"ש בלקו"ש חט"ז יתרו שיחה א'

הערה 56 ובשוה"ג

- א. מה היתה פעולת הבקיעה?..... 2
- לכאורה הגילוי דתורת החסידות היא אותו הגילוי לפנימיות התורה שתתגלה לע"ל,
ואיך אפשר להיות נעלה יותר 3

סעיף י"א

- ב. לכאורה רק מתרץ הא שקוראים לו בשם יתרו כאן בפרשתינו לכאורה ישנה עוד
כמ"מ שקוראין לו יתרו לפני שנתגייר - שמות ג, א, ד, יח 8

- ג. לכאורה הפי' במלחמת עמלק כאן כענין חיובי סותר להביאור בלקו"ש פרשתינו
חי"א - שהי' ענין שלילי, שהראה שלא הי' עדיין שלימות הבירור 10

להערות או לתירץ שלח בדוא"ל: PLShaoros@gmail.com

.א.

הערה 56 ובשוה"ג

קובץ אהלי תורה חוברת כב

א. מבואר בארוכה בדא"ח (ראה ד"ה זה היום בהמשך תרס"ו ובכ"מ) דקרי"ם הוא ענין דבקיעת ההעלם דמלכות דאצי'. כדי שיהי' ההתחברות דאצי' ובי"ע, ולכן הי' צ"ל קרי"ם כהכנה למ"ת שאז הי' ביטול הגזירה דעליונים ירדו לתחתונים, והתחתונים יעלו לעליונים.

וכפי שמבואר בכ"מ בדא"ח, דלעת"ל כדי שיהי' התגלות תורתו של משיח, צ"ל ג"כ הענין דבקיעת הנהר כמ"ש והניף ידו על הנהר וגו'.

וראה גם בלקו"ש חלק ט"ז פ' יתרו - א' הערה 56, שמבאר שלפני כל גילוי דתורה, הן נגלה דתורה והן דפנימיות התורה, די"ט כסלו והן דגילוי דפנימיות התורה שתתגלה ע"י משיח הי' צ"ל בקיעה בנהר כהקדמה לגילוי התורה.

וצריך ביאור, כיון דכל ענינו דמ"ת הוא ביטול הגזירה דעליונים לא ירדו לתחתונים ותחתונים לא יעלו לעליונים א"כ מהו פעולתו של קריעת ההעלם די"ם, ומה הי' צורך בביטול הגזירה בשעת מ"ת לאמר שהי' הענין קריעת ההעלם ע"י י"ם.

וי"ל דבמ"ת נפעלו ב' ענינים:

(א) עצם ירידת התורה מעולם האצי' לבי"ע.

(ב) שע"י ביטול הגזירה ישנה האפשריות לשנות גשמיות העולם שיעשה חסצא של קדושה.

בסגנון אחר:

(א) השינוי ביחס לתורה שירד למטה בעולם.

(ב) השינוי ביחס לעולם, שהעולם יתעלה לדרגה נעלית הן ע"י קיום המצוות, והן ע"י לימוד התורה שיותפס בשכל אנושי.

וי"ל דשני עניינים אלו הם בכללות החילוק בין קרי"ם למ"ת. דע"י קרי"ם נעשה קריעת ההעלם שהתורה יוכל לירד למטה, אבל בכדי

א

בלקו"ש חלק ט"ז פ' יתרו שיחה א' אות ה' מתייחס הרבי לדין הגמ' ב"ב דף ק' שגוף אדם תופס ד' אמות. בין הסיבות לכך מביא הרשב"ם שם שהגוף עצמו תופס ג' אמות ועוד אמה אחת כדי שיוכל להרים את ידיו מעל הראש.

שואל הרבי: מדוע מקומו של אדם נחשב כד' אמות, הרי במצבו הרגיל מסתפק בג' אמות בלבד וכי רק בגלל שלפעמים מרים את ידיו מעל הראש ייחשב "מקומו" כד' אמות?

ומבאר שעניינו של האדם לתקן את תכלית הבריאה ולכן זה מתבטא במקום האדם שנחשב כד' אמות אע"פ שגובהו רק ג' אמות. והיות שבו מסמלות את בחי' המעשה, לכן נחשב גוף האדם כד' אמות.

ומכיון שהרמב"ם כותב שהענין של האדם הוא חכמה ומעשה, והמעשה נפעל ע"י הידים, לכן מוסיפים עוד אמה חוץ מבריאתו כי זהו עניינו של האדם עם הידים.

וממשיך שם הרבי: ידוע שעניני העולם והאדם נשאבים מהתורה וכך גם הדברים בעניני התורה שהתורה מחולקת לשלוש: תורה, נביאים, כתובים, והדרגה הרביעית היא שמתווספת ע"י בני"י בלוחות השניות. ובאופן פרטי גם בתורה עצמה ישנם ג' דרגות שהם פשט, רמז, דרוש, שהם מקבילות לג' אמות של האדם אבל מטרת האדם להגיע לאמה הרביעית שהיא דרגת הסוד שבתורה שנמצאת מעל ג' הדרגות הראשונות וכן בגוף האדם.

ובהערה 46 מסביר שלכן נחלקת התורה לב' מדריגות: א'. פשט רמז דרוש שהם גופא דאורייתא. ב.סוד שהיא נשמתא דאורייתא. וממשיך בהערה שה' חלקי התורה פרד"ס כנגד נרנ"ת, והדרגה החמישית היא תורת החסידות, בחי' היחידה. ובהערה 47 מוסיף שג' אמות באדם, ראש גוף רגל, הם כנגד ג' חלקי התורה תושב"כ ותושבע"פ

ופנימיות התורה. ובד"ה משכני תש"א מגדיר הרבי הרי"צ את הנשמה של התורה: בחי' אלוקות שבתורה. וממשיך בגוף השיחה שכמו שבהאדם יש שני עניינים, של חכמה כנגד המוח-הראש, והמעשה שמרים את ידיו מעל הראש, שע"י המעשה הוא פועל את הדרגה הרביעית ומברר את תכלית הבריאה, כך גם במ"ת יש את ב' העניינים של חכמה ומעשה, שנוספה הדרגה הרביעית בתורה ע"י הלוחות השניות שזהו ענין המעשה. וכך גם בנוגע לחלקי התורה עצמה שנתגלתה הבחי' הרביעית "הסוד" שבתורה דווקא בדורות האחרונים שאז האדם, אם יתאמץ בזה, יוכל לגלות את בחי' הסוד שבתורה.

ובהערה 56 שואל הרבי שלכאורה איך שייך בדורות האחרונים לגלות את הסוד שבתורה, הרי עיקר גילוי סודות התורה יהיה לע"ל ע"י משיח? ומסביר שכבר התגלו סודות התורה ע"י רשב"י באופן של הבל, וכך גם אצל האבות קודם מ"ת למדו תורה באופן של ריחות ולא של שמן ממש, ואילו היום זה באופן של שמן ממש, וכך בנוגע לרשב"י, א"כ שייך היום לגלות את ה"סוד" שבתורה.

ומוסיף שם הרבי שעפ"ז יש לבאר מ"ש בלקוטי לוי"צ שגילוי החסידות שבי"ט כסלו הוא גבוה יותר מגילוי פנימיות התורה וכו' שתתגלה ע"י מ"צ (ולכן כהקדמה לזה היה העלם גדול ביותר), דלתורת הנגלה היה מקודם קרית ים סוף שנקרע לי"ב קרעים ובנסתר דתורה שע"י משיח צדקנו יהיה מקודם קריעת הנהר לז' נחלים (ליקטי לוי"צ אג"ק ע' רכ"ד). ומסביר הרבי שגילוי אור החסידות שבי"ט כסלו היה יותר נעלה משניהם שכולל את ב' הבחי', גם את י"ב הקרעים וגם את ז' הנחלים.

ושואל הרבי ב' שאלות: א. איך יכול להיות שי"ט כסלו כולל גם את הי"ב קרעים וגם את הז' הנחלים - קודם שתהיה הבקיעה לז' נחלים שתהיה רק לע"ל?! ב. הרי הגילוי של ז' נחלים היה כבר אצל רשב"י, א"כ כיצד זה מתיישב עם זה שזה היה בי"ט כסלו?

ב

ולכאור' דברי ר' לויק צריכים ביאור שהרי י"ט כסלו עניינו פנימיות התורה וגם לע"ל עניינו גילוי פנימיות התורה, ומהו הפי' שבי"ט כסלו היה גילוי יותר נעלה?

ולהבין זאת יש להקדים מה שנתבאר בקונטרס עניינה של תורת החסידות: "ביאור מהותה של תורת החסידות יובהר ע"י ביאור תוכנו הפנימי של משיח. כי משכרה של מצווה נדע מהותה", ומכיון ששכרה של תורת החסידות היא משיח, הנה ע"י שנדע את מהותו של משיח, נדע את מהותה של תורת החסידות.

ומבאר שם בהמשך באות ה': "שעניינו העיקרי של משיח הוא יחידה, שמעלת היחידה על ד' בחי' נרנ"ח, שנרנ"ח הם מדריגות פרטיות, ובחי' היחידה היא עצם הנשמה שלמעלה מגדר פרטים", ובסיום הביאור כותב: "וכמו שבכל נשמה פרטית, בחי' היחידה היא הנקודה העצמית של הנשמה, כן הוא בהחיות והנשמה של כללות ההשתלשלות, שבחי' היחידה שבה (בחי' של משיח), היא עצם נקודת החיות שלמעלה מגדר ציור, ומנקודה זו מסתעפות כל מעלות הפרטיות (נרנ"ח)".

והמורם מכל הנ"ל הוא שעניינה של תורת החסידות היא בחי' היחידה, היינו הדרגה החמישית.

והנה ישנם ב' דעות בגמ' ב"ב שם. הדעה הראשונה היא דעת הרשב"ם והרמב"ן שהובאה לעיל בלקו"ש בנוגע לגובה האדם, שגובהו ג' אמות כולל הראש, ואז הדרגה הרביעית שמעל הראש היא בעצם בחי' ה"סוד" - פנימיות התורה. ודעת התוס' שסבורים שעד הכתף זה ג' אמות, וא"כ הראש זו היא האמה הרביעית, ומעל הראש כאשר מרים ידיו, זו הדרגה החמישית שזו היא תורת החסידות, בחי' היחידה שלמעלה מהשכל, שזהו עיקר הענין של המעשה שלמעלה מהחכמה שעל ידה משלים את תכלית הבריאה.

ג

והנה ע"פ כל הנ"ל מיושב שפיר ביאור הרלו"צ שהגילוי אור שבי"ט כסלו הוא נעלה יותר מהגילוי שיהיה לע"ל, שלכאור' שניהם עניינם פנימיות התורה, כנ"ל? אבל לפי הנ"ל מובן, שהגילוי שיהיה לע"ל ע"י משיח, ע"י בחי' היחידה שבו, יהיה בדרגה הרביעית של "סוד" - פנימיות התורה, שהרי ע"פ דעה א' (הרשב"ם והרמב"ן) בגובה קומת האדם, הנה הראש הוא דרגה שלישית, ומעל הראש זו דרגה רביעית שלמעלה מהחכמה, שקשורה לבחי' המעשה כמו שמבואר בשיחה.

וזהו באמת אופן הגילוי של משיח לע"ל של בחי' "סוד" שבפנימיות התורה, אבל בנוגע ל"ט כסלו הגילוי היה בדרגה החמישית של תורת החסידות-בחי' היחידה. ומאד א"ש דברי הרלו"צ שהגילוי אור שהיה ב"ט כסלו יותר נעלה מהגילוי אור שיהיה לע"ל ע"י משיח.

[וזה ע"פ דעה ב' (התוס') בנוגע לגובה קומת האדם שעד הכתף הוא ג' אמות והראש זו האמה הרביעית, ומעל הראש זו האמה החמישית, שזה הענין של תורת החסידות הדרגה החמישית שבתורה, כנגד בחי' היחידה שזה גילוי האור הכי גבוה, שזה נעשה דווקא ב"ט כסלו].

ויש לקשר זאת עם מה שכתוב בהערה 46 בקונטרס עניינה של תורת החסידות, שבי"ט כסלו נפעל שתורת החסידות התלבשה בשכל גשמי וע"י זה מתגלה הדרגה שלה שלמעלה מהשכל, ולכן יכולה להתלבש בו. היינו שמתגלה עצם פנימיות התורה שהיא תורת החסידות, ולכן י"ט כסלו הוא "ראש השנה לחסידות" שעניינו של ר"ה הוא המשכה כללית, אבל בפרטיות נמשך בו אור מפנימיות ועצמות אוא"ס ב"ה, ממילא מובן עוד יותר למה הגילוי שבי"ט כסלו יותר נעלה מהגילוי דלע"ל.

ויומתק בדבריו של הרבי בשיחה: "אע"פ שבאופן כללי נוספה הדרגה הרביעית בתורה ע"י הלוחות השניות באמצעות עבודת התשובה של בנ"י, וכך גם לגבי כל חלקי התורה שגם בהם נתגלתה הבחי' הרביעית הסוד שבתורה בעיקר בדורות האחרונים, והשלימות בה תהיה רק לע"ל בגילוי תורתו של משיח ע"י יגיעת בנ"י במשך זמן הגלות".

ומדברי הרבי הנ"ל מובן שלע"ל בביאת משיח צדקנו יהיה את השלימות בכל חלקי התורה דווקא בדרגה הרביעית בחי' הסוד, משא"כ בי"ט כסלו הגילוי היה בדרגה החמישית של תורת החסידות שלמעלה מהסוד שהיא בחי' היחידה.

ולהעיר מקונטרס עניינה של תורת החסידות הערה 43 שפנימיות התורה שלימד משיח היא מצד בחי' היחידה שבו, ומעיר שאחיה השילוני היה רבו של הבעש"ט ועליו נאמר בעל חי' יחידה, היינו שהיה בעל החי' שהמשיך את בחי' היחידה לבעש"ט שהוא זה שייסד את תורת החסידות היינו שעניינה הוא בחי' היחידה, הדרגה החמישית שלמעלה מנרנ"ח.

ד

עפ"ז יובן היטב דברי ר' לוי"צ באגרות קודש ליקוטי לוי"צ עמוד רכ"ג וז"ל: "זהו שאז דווקא היה הנס והגאולה להאיש המאיר באור עולם בב' בחי' אור דמקיף ופנימי שזהו שניאור. והשני אור הוא לזמן ממש דהיינו בהזמן די"ט כסלו שאז הוא ההתחברות דב' הבחי' ביחד ובתורה אלו הב' בחי' אור, הוא הב' הבחי' דתורה: נסתר דתורה ונגלה דתורה - קבלה ונגלה והתחברותם יחד דהב' אורות הוא ענין גילוי אור החסידות שהוא מה שהנסתר דתורה הסודות היותר עמוקים יושגו בהפשטתן בשכל ע"ד כמו ההשגה דנגלה דתורה, משא"כ קבלה אינה מושגת בשכל אנושי כי היא רק בדרך אמונה וקבלה בלבד. משא"כ גילוי אור החסידות הוא בחי' יותר גבוהה מקבלה ונגלה, שלכן בכחה לחבר ב' הבחי' גם יחד, שהנסתר והרז גופא יהיה מושג בנגלה". עכ"ל.

והביאור בכך ע"פ מה שנתבאר לעיל ס"ג שעניינה של תורת החסידות שהיא בחי' היחידה שלמעלה מהשכל, היא מחברת את שני האורות: סוכ"ע וממכ"ע. וזהו הפי'

בדברי ר' לוי"צ בשם "שניאור" היינו שני אורות הממכ"ע וסוכ"ע שהם כנגד נגלה דתורה ונסתר דתורה.

ומבואר שתורת החסידות שנמשכה ע"י אדה"ז מחברת בין שני האורות, היינו שהנסתר דתורה נלמד כפי שנלמד נגלה דתורה, וזה דווקא ע"י תורת החסידות שהיא בחי' היחידה שלמעלה מהשכל, ולכן מכיון שהיא למעלה מהשכל אז היא יכולה להחדיר את זה בשכל, הנסתר דתורה באופן של נגלה דתורה, וזהו דווקא ע"פ הביאור שתורת החסידות היא למעלה מהשכל, משא"כ בנוגע לקבלה שאינה יכולה להתלבש בשכל מכיון שהיא באופן של קבלה ואמונה בלבד.

אוצר החסידות

אבל תורת החסידות היא יותר גבוהה מקבלה ונגלה, ולכן יכולה לחבר את שניהם עד שהלימוד של הנסתר דתורה יהיה באופן של לימוד הנגלה דתורה.

ב.

סעיף י"א

קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון גליון תשטז (תשנ"ד)

בבלקו"ש חט"ז לפ' יתרו (א) ע' 192, מקשה כ"ק אדמו"ר מה"מ של"ו, וזלה"ק: "נאך דארף מען פארשטיין דער נאמען יתרו (איינער פון די זיבן געמען) איז צוגעקומען אין דער צייט ווען ער האט זיך מגייר געווען - כשנתגייר קיים המצוות הוסיפו לו אות אחת על שמו - היינט ווי אזוי רופט אים דא דער פסוק מיט אט דעם נאמען ("וישמע יתרו") וויבאלד דא רעדט זיך וועגען דעם זמן ווען ער איז נאך געווען "כהן מדין" נאך איידער ער האט זיך מגייר געווען", עכלה"ק. ושם בהערה 8 מעיד: ודוחק לומר כמו שכ' אחדים מהמפרשים (ראה דע"ב, וט"ז כאן - לענין שם יתרו) שהתורה קראו ע"ש העתיד וכמו בשם הנהר השלישי גו' קדמת אשור (בראשית ב, יד ובפרש"י), כי (ע"ד הפשט עכ"פ) זהו שייך לומר כשאין שם אחר אבל יתרו הרי היה לו ז' שמות כו'. ועד"ז צ"ל בהכ' שמות ג, א. ד, יח. וראה מפרש"י רש"י כאן. ואכ"מ. עכ"ל.

היוצא מזה שהקושי' איך לכתוב יתרו לפני שנתגייר זה לא רק בפרשתנו אלא ג"כ על מקומות נוספים שלפני פר' יתרו כמו שמות ג, א. ד, יח.

והנה אח"כ מבאר כ"ק אדמו"ר מה"מ של"ו שבמ"ת נפעל השלמות בחכמה ובמעשה ולפ"ז מסביר בסעיף ו' למה כותב כאן יתרו, כי הרי ידוע דעת הזוהר שהתורה ניתנה לאחר שנתגייר יתרו וביאת יתרו היתה הכנה למ"ת. ובשם יתרו נמצא התוכן והתכלית של מ"ת כי השם יתרו כולל ב' שמות

"יתר" ע"ש שיתר פרשה אחת בתורה ו"יתרו" כשהתוסף הענין של המצוות ולכן כותב כאן יתרו שזה ב' הענינים של חכמה ומעשה. ואח"כ ממשיך בסעיף יא דעפ"ז יובן האיך כתוב בפסו' יתרו ובהמשך לזה כהן מדין דלכאורה זה בסתירה אחד לשני כי בתואר יתרו יש ב' פירושים (א) כהן מלשון שר שעיקר ענין השר הוא להוריד לפועל פקודת המלך - מעלת המעשה. (ב) כהן מלשון כומר לע"ז שהיה "מכיר" כל ע"ז שבעולם שמכיר - מעלת החכמה וזה מה שמדגיש הפסוק וישמע יתרו כהן מדין שב' הענינים של חכמה ומעשה היו אצל יתרו בלעומת זה בתכלית השלימות ועכ"ז שמע הגיע ונתגייר והפך ב' השלמויות שלו לקדושה יתרו ע"ש שיתר פרשה אחת בתורה - חכמה ובתוספת ו' יתרו ע"ש קיום המצוות שלימות המעשה.

ולכאורה צריך להבין דזה מבאר מדוע כאן בפרשה דמ"ת - פר' יתרו כתוב השם יתרו לפני שנתגייר, אבל עדיין אינו מובן מדוע בשמות ג, א. ובפ' ד, יח. כתוב השם יתרו לפני שנתגייר (בשמות ג' פסו' א שם קשה עוד יותר (ע"פ מש"כ בריש סעיף יא) כי שם כתוב יתרו ביחד עם כהן מדין שזה לכאורה בסתירה אחד לשני. ובשמות ד' פסו' יח (לא כתוב שניהם) רק כתוב יתרו ג"כ קשה איך מתאים לפני שנתגייר שם יתרו (דאין לתרץ כמו בפרשנו כי שם לא מדבר על מ"ת) וצ"ע.

אוצר החכמה

כללות השיחה

קובץ הערות התמימים ואנ"ש בית מנחם גליון ה

בלקו"ש חי"א פ' יתרו (שיחה א) שואל כ"ק אדמו"ר מה"מ, עמ"ש הזהר דעד שלא בא יתרו והודה להקב"ה לא ניתנה התורה לישראל, דלכאורה איך יתכן שכל מעלתם של משה ואהרן ושש"ר דישראל - קודם שבא יתרו - לא הי' מספיק עדיין שתינתן התורה לישראל. ומסביר שא' מהפירושים בכהן מדין הוא - כהן לע"ז כמו שרש"י כ' שהי' מכיר בכל ע"ז שבעולם, שהי' לו ידיעה והשגה בכל הממוצעים שבכל העולמות (הכוכבים והמזלות והמלאכים), נמצא דכאשר בא יתרו ללמוד תורה נעשה עי"ז בירור בחכמה דלעו"ז עד שנהפכה לחכמה דקדושה ובמילא נתוסף ממנה (מן השכלות) יתרון אור בחכמה דקדושה, וזהו ענין של מ"ת שנעשה התחברות המעלה והמטה "התחתונים יעלו לעליונים וכו'" ולכן ה"ז הכנה למ"ת - הבירור של התחתון ביותר.

וזהו המעלה של הכנה זו על הכנה של קרי"ס דאע"פ שע"י קרי"ס נעשה החיבור של העליון ותחתון בכל העולמות מ"מ בחיבור זה הי' רק עם "התחתון" שבדרגות הקדושה גופא אבל לא הגיע להתחתון שבלעו"ז, ולכן הי' אפשר שאחרי קרי"ס יבוא עמלק להלחם עם בני" מאחר שהמציאות עצמה דלעו"ז לא נתבררה עדיין.

ובזה מבואר למה לא ניתנה התורה עד שבא יתרו, מכיון שהוא פעל שלימות הבירור - ענין דמ"ת.

וממשיך שעפ"י כהנ"ל יובן (ב"יינה של תורה") מ"ש רש"י "מה שמועה שמע ובא - קרי"ס ומלחמת עמלק", דוקא ב' ענינים אלו - "קרי"ס" (החיבור דהעליון והתחתון) "ומלחמת עמלק" דמוכיח דהחיבור עדיין אינו בשלימותו, ולכן בא (יתרו) "והודה להקב"ה כו'" לתקן ולהשלים את החיבור, ומובן ג"כ הדיוק שדוקא שמועת "מלחמת עמלק" היא שהביאה את יתרו ולא הניצחון במלחמה זו.

ובלקו"ש חט"ז שיחה לפ' יתרו (א) מביא הרבי שאלת רש"י
"וישמע יתרו כהן מדין" מה שמועה שמע ובא, ומתרץ רש"י
מלחמת עמלק וקרי"ס, והקשה ע"ז, דלכאורה הרי זה מפורש
באותו הפסוק עצמו "את כל אשר עשה אלוקים למשה ולישראל
עמו כי הוציא ה' את ישראל ממצרים", ומסביר בהשיחה שיתרו
הי' כהן לע"ז והי' מכיר בכל ע"ז שבעולם, וע"ז מדגיש הפסוק
"וישמע יתרו כהן מדין" (שלכאורה היתור "כהן מדין" הוא
כסתירה לשבחו של יתרו, אלא שבזה בא להדגיש) שהוא הי'
תכלית השלימות דחכמה דלעו"ז - ומ"מ הוא שמע, ובא, ונתגייר
והפך את שכל דלעו"ז לשכל דקדושה, והיות שביאת יתרו הי'
הכנה למ"ת שענינה (של מ"ת) הוא שתחתונים יעלו לעליונים,
מובן שכן הי' לגבי יתרו בעבודת עצמו - שהוא יצא מהמדידות
והגבלות שלו, וזהו הדיוק בלשון רש"י "מה שמועה שמע ובא" -
הפסוק מדבר מה שהביא את יתרו להתגייר, (את כל אשר עשה
אלוקים וגו') אבל שמועות אלו שמע יתרו במדין, והי' יכול
להישאר שם להתגייר. אבל שאלת רש"י הוא מה הכריח אותו
לבוא דוקא שיצא מהגבלות שלו לבוא למדבר שם, וע"ז הסביר
רש"י "קרי"ס ומלחמת עמלק" - קליפת עמלק הוא ענין של
קרירות ומנגד בעיקר להעבודה שלמעלה מטו"ד - הוא לא יכול
לסבול שיצאו מהמדידות והגבלות, וענין מלחמת עמלק הוא,
לשבור הקליפה של קרירות (להפוך את זה) להעבודה שלמעלה
מטו"ד, וכשיתרו שמע אודות מלחמת עמלק זה הביא אותו לבוא -
(שיעשה כעין זה) לצאת מהגבלות שלו לבוא למדבר שם,
להתגייר. (מסביר שם גם ענין קרי"ס אבל אינו נוגע לענינינו).

ולכאורה בהשקפה ראשונה נראה ששתי השיחות הנ"ל סותרים
זא"ז בפירש"י על מלחמת עמלק. שהרי לפי השיחה בחי"א זה
ששמע אודות מלחמת עמלק (המלחמה עצמה) מורה על ענין
שלילי - שהלעו"ז לא נתברר עדיין, (רק שפעל משהו טוב - שיבוא
יתרו) וכפי שמדייק שם "שדוקא שמועת מלחמת עמלק היא
שהביאו את יתרו ולא הניצחון שישראל במלחמה זו" (שמכיון
שהלעו"ז לא התברר, לכן היה אפשר להיות שיבוא עמלק, ובא

יתרו לתקן ולהשלים מה שחסר, החיבור בעליונים ותחתונים ע"י בירור וזיכוך הלעו"ז וכפי שמבואר לעיל).

אבל לפי השיחה בחט"ז, "מלחמת עמלק" (המלחמה עצמה), הוא ענין חיובי, ולא בגלל שחסר איזה דבר, אדרבה זה הי' שבירת הקליפה של קרירות. וכששמע יתרו אודות מלחמה זו, פעל עליו שהוא ג"כ יצא מההגבלות שלו, וכלשונו בהשיחה "האט באוורקט יתרו'ן ער זאל קומען - ובא - ער זאל ארויס פון זיינע הגבלות וכו'".

ובסגנון אחר קצת, לפי השיחה בחי"א, מלחמת עמלק פעל עליו שהוא יבוא ויתקן משהו - וזה פעל נתינת התורה. (אבל עצם הענין של מלחמת עמלק לא היה ענין טוב). אבל לפי השיחה בחט"ז זה פעל עליו בעבודת עצמו (שעצם מלחמת עמלק הוא כן דבר טוב) ובלי קשר למ"ת שבאמת היה יכול להיות - לכאורה - מ"ת בלי ביאת יתרו.

אבל כד דייקת שפיר אין בזה סתירה, כי שתי השיחות באים להדגיש פרטים אחרים בנוגע ביאת יתרו - השיחה בחט"ז מדובר על מה התעורר יתרו לבוא, וזה היה מלחמת עמלק, ובזה גופא בעיקר נצחון המלחמה - שבירת הקליפה, (ולכן לא מדייק שם ב"מלחמת עמלק" - כמו שמדייק בהשיחה השני). והשיחה בחי"א מדובר איך שהי' מצד הכוונה העליונה - "דעד שלא בא יתרו והודה להקב"ה, לא ניתנה התורה לישראל" - למה לא היה יכול להיות מ"ת עד שבא יתרו, וע"ז מתרץ, שזהו משום שהוא פעל שלימות הבירור ועליית התחתונים לעליונים (אבל לא זה היתה כוונת יתרו).

משא"כ בחט"ז, שמדייקים במה שהוא שמע. "און די שמועה... האט באווריקט יתרו'ן ער זאל קומען", שמדברים מה פעל עליו לבוא.

אלא שעדיין קצת קשה שהרי הלשון ברש"י הוא "מה שמועה שמע" שמוכח (שכוונת רש"י הוא) ששמיעתו אודות ב' דברים אלו פעל שיבוא יתרו. ואין כוונת רש"י להסביר מה היה הסיבה

הפנימית בביאתו, שמתאים לכאו' רק לפי מה שכתבנו לפי השיחה
בחט"ז.

וי"ל שאה"נ שבחט"ז מדובר - בהפשט ברש"י, משא"כ בחי"א
שהלשון שם "והנה ע"פ הנ"ל יובן (ב"יינה של תורה") מה שכתב
רש"י וכו' - בא להסביר פנימיות הענין של ביאת יתרו, אבל לא
זהו פשטותם של הדברים.

אחת/201/24/08

